

Britanci prisiljeni k umiku - Širša vojaška obveznost

Priznavajo, da je položaj v Orientu resen

Na otoku Borneo se izkrcale nadaljnje japonske čete. — Trdnjava Singapore v čimdalje večji nevarnosti. — Napadi na Filipine ostali doslej brezuspešni.

London, Anglija. — V tujkajšnjem tisku se že očitno opeporja na to, da so britanske pozicije na daljnem vzhodu v skrajno kritičnem položaju in, da grozi nevarnost, da zavaznice ne bodo mogle vzdržati tamkaj silnega japonskega pritiska, še manj pa misliti na kako skorajšnjo protiofenzivo. Japonci jih namreč po moči nadkriljujejo deloma vsled izgub, ki ste jih utrpeli Britanija in Amerika ob prvem japonskem napadu, deloma pa tudi zato, ker se pred izbruhom vojne ni poskrbelo v zadostni meri za obrambo.

Zadnje vesti, ki so prispale v sredo, še bolj potrjujejo resnost stanja. Tako se poroča, da so morale britanske čete napraviti nov umik na severnem koncu otoka Borneo in, da so tamkaj japonske sile pristale na treh točkah. Dan prej je poročilo govorilo o pristanku le na eni točki in je torej razvidno, da si pridobivajo Japonci tañkaj trdno oporišče. Otok Borneo je nekako središče vsega vzhodnoindijskega otočja ter je izredno bogat na olju. Severni del, kjer zdaj napadajo Japonci, je britanski, dočim je južni, večji kos last Nizozemske. Ako Japonci zasedejo ta otok, in to očitno nameravajo, potem jim bodo omogočeni napadi na vse okoliško otočje in bo položaj trdnjave Singapore, ki je že zdaj v resni nevarnosti, takorekó nevzdržen.

Močne napade izvajajo Japonci tudi na Filipine, toda tamkaj je položaj bolj ugoden, kajti doslej so ameriške in filipinske čete te napade vsehovod uspešno odbijale ter zadajale Japoncem tudi občutne izgube.

KAJ NAMERAVAJO NAZIJ?

Neodani umik v Rusiji se zdi Angležem sumljiv.

London, Anglija. — Zakaž so naziji na ruski fronti na splošnem umiku? Ali res beže, ali imajo kake druge načrte? Tako se vprašujejo Angleži, ki se jim kar neverjetno zdi, da bi moglo tako hitro priti do prevrata. Sumnje se zato izražajo, da Nemci nameroma jemljejo čete z ruskega bojišča, da jih pošiljajo za nove udarce drugam. Kakor se sliši, prihajajo močne sile v Bolgarijo, od koder bi izvršile vpad v Turčijo, in tudi, da imajo naziji v načrtu vkorakanje v Španijo in od tam v severno Afriko.

PREISKOVALNI ODBOR ZA HAVAJI IMENOVAN

Washington, D. C. — Preiskavo o tem, kje je krivda, da so mogli Japonci tako neovirano izvršiti 7. decembra svoje katastrofalni napad na Havaji, bo vodil posebni odbor, ki ga je imenoval predsednik Roosevelt v to svrhu zadnji terek. Preiskava se bo vršila na priporočilo mornariškega tajnika Knoxa, ki je bil osebo na Havajih, da si je ogledal položaj. Načelnikom omenjenega odbora, ki sestoji iz peterih mož, je predsednik imenoval člana vrhovnega sodišča O. J. Robertsa, ki je za to dobil posebno dovoljenje od vrhovnega sodnika Stonea. Drugi štirje člani so višji armadni in mornariški častniki. Delo odbora bo, da ugotovi, ali je bil napad omogočen vsled pomote, ali vsled nemarnosti.

RUSKE ČETE ZASLEDUJEJO BEŽEČE NAZIJE

London, Anglija. — Sovjetske čete so si, kakor govori poročilo, izdano v sredo, prisvojile nadaljnjo zmago nad naziji, ko so zasedle važno strateško mesto Kalinin. Poročilo nadaljuje, da je bilo poraženih šest nemških divizij, kar je okrog 90.000 mož, in, da "bežečega sovražnika naše čete zasledujejo in pokončavajo."

Mesto Kalinin leži 90 milj severozapadno od Moskve ter je bilo prej, ob času nemškega prodiranja, pozorišče ljutih bojev, kajti ravno od te strani so izvajali naziji enega svojih najsilovitejših pritiskov proti Moskvi. Važno je to mesto tudi, ker teče skozenj železnica, ki veže Moskvo z Lenin-

gradom, in bodo z njega zavzetjem Rusi to progo zopet lahko odpri.

O zmagovitih uspehih govori rusko poročilo tudi na drugih točkah pred Moskvo, kakor tudi na leningrajski fronti. Sploh pravi, da se bitke vrše na vseh frontah.

Nemško poročilo, ki se je poročilo slisalo iz Berlina, ne navaja seveda nikakih porazov, marveč govori le, da se nemške čete umikajo zato, ker hočejo skrajšati fronto in jo izravnati.

— Slovenci! Na vsaki priložnosti, na zabavah, tñki ali tanki, se spomnite tudi revežev v stari domovini. Pobirajte darove za nje!

PAPEŽ BO IMEL BOŽIČNI GOVOR NA SVET

Nem York, N. Y. — Vatikanski radio je objavil v terek, da bo papež Pij to soboto naslovil na svet posebno božično poslanico. Papežev govor se bo oddajal ob 3:30 zjutraj, vzhodni čas (1:30 chicški čas), po valovni dolžini 19.84 metrov ter 30.52 metrov. Pozneje bo sledila tudi angleška prestava.

DEL. FEDERACIJA PREDLAGA MIR

Washington, D. C. — Ameriška delavska federacija se je zadnji terek obrnila na vodstvo CIO z apelom, naj bi se v prid skupne obrambe dežele prenehali dosedanja spori med obema organizacijama, češ, da v sedanji krizi taki konflikti niso na mestu. Voditelji CIO niso odgovorili na to, rekoč, da bodo svoje stališče pojasnili drugi dan, v sredo, na konferenci med delavstvom in industrijalci, ki je je sklical predsednik.

VREMENSKE NAPOVEDI SE BODO OMEJILE

Chicago, Ill. — Pričenši z zadnjim torkom, so se vladne vremenske napovedi do skrajnosti omejile in skrčile. Odredba za to je prišla iz Washingtona in se nanaša na cele Zed. države kakor tudi na Havaji. Povdarja se namreč, da take vremenske informacije dobro služijo pri zračnem in pomorskem bojevanju in zato bodo napovedi izdajane le v omejenem obsegu in samo za 24 ur v naprej.

NAZIJI POSTRELILI 64 JUGOSLOVANOV

London, Anglija. — Nemški radio je objavil v terek poročilo iz Belgrada, da je bilo v Srbiji postreljenih 64 oseb, med njimi sedem žensk, nadaljnjih 150 pa je bilo aretiranih. Samo v eni vasi, nekje v zapadni Srbiji, je bilo postreljenih 54 moških in šest žensk, obdolženih komunizma.

Podvrženi ji bodo moški do 45. leta

Prvotni predlog določa, da bodo vojaški obvezanci vsi moški od 19. do 45. leta starosti. — Najnižja starost se utegne izpremeniti na 20. leto, dočim 45. leto ostane.

KRATKE VESTI

— London, Anglija. — Norveška vlada v izgnanstvu je v terek izdala odredbe, s katerimi nalaga na vse norveške državljane, stare nad 16 let in živeče izven Norveške, obveznost, da se priglasijo bodisi vojaško, ali v civilno službo.

— Cungking, Kitajska. — Vrhovni poveljnik Kai-šek je zadnji terek izrazil opozorilo Kitajski, da bo morala mobilizirati vse svoje sile, da doseže zmago. Doslej je mobilizirala komaj 10 odstotkov svojih sil, je dejal.

— New York, N. Y. — Tujkajšnji mestni svet je v terek odobril odredbo, predlagano od župana La Guardia, da se naloži kazen \$500 globe ali šest-mesecev zapora za tiste, ki bi ne upoštevali zračnega alarma.

OBČEVANJE S TUJEMSTVOM POD CENZURO

Washington, D. C. — Kongresni zbornici ste v terek odobrili vladni predlog, s katerim se daje predsedniku pravica, uvesti cenzuro nad vsimi občevalnimi sredstvi med Zed. državami in med tujezemstvom. V to spadajo poročila po pošti, radio, brzojavu in podobno. Izrecno pa se povdarja, da se ta cenzura ne nanaša na časopise, vendar pa je predsednik omenil, da se pričakuje od listov, da bodo prostovoljno sami sebe cenzurirali in izključili vse take vesti, ki bi utegnile na kakoršen koli način služiti sovražnim deželam, kakor na pr. poročila o premikanju čet in

Washington, D. C. — Obe kongresni zbornici ste se te dni bavili s predlogom, ki določa, da se obvezna vojaška služba raztegne tudi na starejše in mlajše letnike, kateri ji doslej niso bili podvrženi. V sredo se je sicer debata še vedno vršila in se torej ni vedlo, kako obliko bo imel končno sprejeti predlog, vendar pa je bilo par točk že takorekó gotovih.

Prvotni predlog, ki ga je postavila vladna administracija in ga je odobril predsednik sam, zahteva, da se določi vojaška obveznost za moške od 19. do 45. leta starosti. Glede najvišje meje, namreč 45. leta, ste si obe zbornici edini in bo to torej gotovo sprejeto. Nasprotno pa ste bili zbornici v nesoglasju glede najnižje meje. V poslanski zbornici je večina za predlagano 19. leto, senat pa nasprotno zahteva, da ostane ta meja, kakor je zdaj v veljavi, namreč pri 21. letu. Pričakuje se zato, da se boste obe zbornici sporazumeli za 20. leto.

Nasprotno pa je gotovo, da se bodo morali registrirati vsi moški od 18. do 65. leta starosti. Od teh bodo tisti, ki ne bodo prišli v poštev za aktivno vojaščino, poslani na razna obrambna in druga dela, kjer bodo pač potrebni.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

mornarice. Pisma, ki bodo poslana v tujezemstvo, ali pa prišla od tam, bodo cenzurirana, toda za domačo pošto se kaj takega najbrž ne bo uvedlo, je dejal predsednik.

Vesti o domovini

Zelo razširjen dnevnik "New York Times" je zapisal v svojem uvodniku, da se četniki v Srbiji zelo dobro bojujejo proti nazijem. — Bela hiša se je izjavila o zaščiti Beograda.

Srbija zopet vstaja

Strašna nemška grožnja — sporočena v izjavi Bele Hiše — da bodo tisto, kar je od Beograda ostalo, porušili do tal, je znamenje uspeha srbske narodne vojske proti sovražniku, ki se je prekmalu čutil kot zmagovalec. Naciji so zmožni, da tako delo maščevanja proti brezmočnemu meščanstvu uresničijo. To potrjujejo v dim zavite razvaline petdesetih mest. Vendar to ne bo ustavilo četnikov in ne prisililo njihove sorce k predaji. Njihova kbi je zavrela; oni so ostri borci.

Njihova borba proti stvari, ki je brezupna zaradi nenačnosti, je bila med najbolj občudovanja vrednimi dogodki vojne. Kar je sprva imelo videz nerednih oboroženih skupin, skrivajočih se v planinskih zavetjih, se je združilo v pomično vojsko pod poveljništvom polkovnika Draže Mihajloviča, ki, po poročilih iz Jeruzalema, nadzoruje — razen malega dela — vso staro Srbijo. Se več, te pomične, lahko oborožene sile so svoj odpor očitno povežale v splošno vojno proti Nemčiji. Njihova prizadevanja so vplivala na daljna bojišča v Rusiji in v Afriki. Sporoča se, da Nemci več ne morejo uporabljati glavno progo Beograd-Sofija-Solun. Rusijo jo z dinamitom hitreje kot jo nemški inženirji morejo popravljati. Tudi zlaganje in utrjevanje ruskega in libijskega bojišča gre le s težavo, po planinskih potih, ki jih je zima razrila, med neudnimi in besnimi napadi. Premagana Srbija se še vedno bojuje.

(New York Times, 27. novembra, 1941.)

Izjava Bele hiše o zaščiti Beograda

Washington, (AP) — Nemška vojska namerava do tal porušiti Beograd, prestolnico Jugoslavije, hoteč zadušiti boje in upore proti nacijski zasedbi. To so vesti, ki jih je danes prejela Bela hiša.

Stephen Early, tajnik predsednika Roosevelta, je dejal, da je vlada prejela vest iz svojih poročevalskih virov, po kateri Nemčija namerava obkoliti Beograd s četami in ga popolnoma uničiti z istočasnim letalskim in topniškim obstreljevanjem.

"Po izjavah višjih nemških častnikov bombardiranje, ki ga je Beograd pretrpel, ni nič v primeri s tem, kar se sedaj pripravljajo," je dejal g. Early časnikařjem.

Nemci so se odločili zravnati Beograd z zemljo. Obkolili ga bodo, bombardirali iz zraka in obstreljevali s topništvom. Našim krogom se zdi, da

bodo napad izvršili podobno kakor poprej že na Šabac.

Predsednikov pomočnik je dejal, da je to vest sporočil. — Bela Hiša jo je prejela sinoči, zato, da bi se vest razširila. Na vprašanje, če je Predsednik Roosevelt mnenja, da bi razširjenje vesti moglo odvrti Nemce od njihovega načrta, da bi vnovič bombardirali jugoslovansko prestolnico, je g. Early odgovoril:

"Tudi če bi tako mislil, bi vam ne povedal!"

Berlin, 27. novembra (UP) — Zanesljivi krogi so danes izjavili, da pomnožene nemške čete s pomočjo domačih dobrovoljskih edinic prehajajo v napad velikega obsega proti organiziranim srbskim upornikom.

Najmanj 1800 in verjetno mnogo več Srbov, ki so nadaljevali odpor proti nemški zasedbi, je bilo ta mesec ubitih v bojih s 'sonarodnjaki, ki stojijo na strani Nemčije'. To poročilo je prišlo iz 'uradnih ali poluradnih' beograjskih krugov. Poroča se, da je bilo 1500 ujetih.

Opolnomočena oseba je v Berlinu izjavila, da bodo po njegovem mnenju Nemci razširili svojo ofenzivo tako, da bodo do tal porušili Beograd in iztrebili prebivalstvo prestolnice. Dejaj je: "Ni naš način, da bi uničevali mesta, razen v času rednih vojnih operacij".

Medtem pa iz drugega vira prihajajo poročila, da so Srbi z nemškimi vojnimi razglasom opozorjeni, "da bo vako mesto, iz katerega bodo napadeni nemški vojaki, uničeno z ognjem, moško prebivalstvo odpeljano v prisilna taborišča in vsak drugi ustreljen, imetje pa se bo predalo nemški vojski. Ko so Nemci začeli svojo sedanjo ofenzivo, so čete upornikov imele v svojih rokah ves planinski del Srbije zahodno od Morave in severno vse do Save. Tedaj so Nemci držali samo Beograd in posamezne točke vzdolž proge Beograd-Solun, bi so bile v vedni nevarnosti.

Iz verodostojnih virov prihajajo poročila, da je nemški protinapad, v zvezi z ostrimi nasilstvi in maščevanji, doslej uspel v toliko, da je 'razčisti' okrog polovice zahodnega dela Srbije, južno od Save. Kročila trdijo, da se je posrečilo upornike potisniti nazaj v planine.

— Ko sedamo k zajutreku, kosilo ali večerji, naj nam stopijo pred oči ubogi reveži v stari domovini. Bog ve, ali imajo oni, kako skorjico kruha, da bi jo zavžili? Pomagajmo jim, zbirajmo za nje prispevke!

PREDSEDNIK ROOSEVELT OBJAVIL SOVRAŽNOSTI Z JAPONSKO

Slika kaže, ko je predsednik Roosevelt nastopil pred zbranimi obema zbornicama kongresa ter objavil napad Japonske na ameriške posesti in apeliral na kongres, naj tej državi napove vojno. Predsednik je na levi spredaj. Za njim sta podpredsednik Wallace in načelnik poslanske zbornice Rayburn, spredaj na desni pa predsednikov sin James.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedeli, ponedeljkom in dnevom po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$7.00	For one year	\$7.00
Za pol leta	3.50	For half a year	3.50
Za četrt leta	2.00	For three months	2.00
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

*Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Zdaj so spregledali

Te vrstice niso pisane iz namena kakega predbacivanja. Najmanj to. Navajamo le radi boljšega razumevanja nekaterih stvari, katere smo tekem sedanje vojne čestokrat omenjali in o njih govorili.

Ko je Hitler zadivjal nad Poljsko in sta Anglija in Francija objavile vojno proti Nemčiji, smo mi že prav resno slutili, da se Amerika ne bo lahko izognila tedanjemu še čisto samo evropskemu konfliktu. To svojo slutnjo smo utemeljevali na to, ker če bi se Amerika tudi mogla vzdržati za vsako ceno proč od konflikta, bi s tem sama sebe v vsakem slučaju izolirala. Ko je pa padla Francija, smo pa takoj vedeli, da ne bo nobene priložnosti izogniti se konfliktu, razun, če bi se hoteli popolnoma udati nazijem, kar pa pri ameriški demokraciji in svobodi nikakor ni mogoče. Zato smo že takoj po francoskem porazu zapisali: ni vprašanje, ali bomo v vojni ali ne, ampak vprašanje, kako dolgo bo Ameriki mogoče se vojne izogibati. Nekateri so imeli tako pisanje in ugibanje za vojno propagando, kar pa daleč ni bilo. Če kdo, smo mi proti vsaki vojni, to je taki vojni, da bi mi propagirali napad. Za pripravljenost in obrambo smo pa vedno bili, pa tudi za tak poseg v vojno, ki bi zabranil poznejšo večjo nevarnost, smo tudi bili. Zato smo večkrat zapisali, da je ne-spametno čakati, da bi naziji in drugi tovariši nazizma dobili priliko za napad. Ampak udariti jih čimpreje, dokler niso pripravljeni. Mi smo vedno trdili, kakor je trdil tudi predsednik Roosevelt, da sovražniki demokracije bodo napadli takrat, kadar se jim bo zdel ugoden čas. Ne pa takrat, kadar bomo mi pripravljeni. In zgodilo se je tako. Japonski zahrbtni napad na havajsko otočje in filipinsko otočje in druge postojanke na Daljnem vzhodu zdaj to potrjuje. Vojna napoved od strani Hitlerja in Mussolinija to še bolj potrjuje. Tu so zdaj razgaljeni mednarodni gangsterji, naziji, fašisti in japonski pirati.

Tisti, ki so bili mnenja, da se bo mogoče Ameriki vojne izogniti pač niso dovolj poznali nazijske ideologije, kakor tudi narave nemških militaristov in njihovih imperialističnih ciljev. Nemec je po naravi trd in neizpros. Sebe ima za nekaj več, kakor so drugi ljudje drugih narodov. On je prepričan do svoje zadnje kaplje krvi, da ga je Bog postavil za gospodarja vsem drugim na svet. To svojo ošabnost Nemci pokažejo, kjerkoli dobijo priliko. Vzgojevanje več stoletij v trdem pruskem duhu in jih je ta njihova odločnost tudi dovela do mnogih uspehov, niso mogli kar v par letih izgubiti to fantastično mentaliteto, da so nekaj boljšega nad vsemi drugimi. Spremeniti cel narod do njegovih temeljev, zahteva časa več generacij. Zato so se Britanci, Francozi in z njimi tudi Američani, ki so ob Somi in Reni pred 23 leti premagali Nemce uračunali, ko so mislili, da so s samo zmago leta 1918 Nemce tudi spremenili in da poslej ne bodo več taki, kakor so bili. Ti računi so unesli. Nemška nadutost se je le potuhnila in je že tedaj računala na veliko maščevanje o prvi priložnosti. In to maščevanje so začeli izvajati leta 1939, misleč, da to pot zmagajo nad vsem svetom. Malo je manjkalo, da niso. Toda politika se jim je hudo zmesala, prvič, ko so napadli Rusijo, zdaj pa, ko so naščuvali zahrbtno Japonce proti Ameriki. To jim je začelo kopati grob, tisti dan, kakor hitro so Japonci začeli napadati ameriške postojanke v Tihem morju.

Zakaj naj bi jim to začelo kopati grob? Zato, ker zahrbtni napad Japoncev na Ameriko in Hitlerjeva in Mussolinijeva napoved vojne Ameriki, ti faktorji so pokazali v jasni luči vsemu ostalemu svetu, kaj je prav za prav končni cilj osiščnih partnerjev, namreč, zavojevanje in zaslužnje vsega sveta. Dosedaj so še mnogi med nami mislili, da se Roosevelt, ko je opozarjal narod pred diktatorji osišča, le vtika v nevarnost in s tem pospešuje nevarnost. Zdaj ob napadu na Ameriko so šele začudeno odprli oči vsi sloji. Treba je bilo japonskih bomb, da smo odprli oči in sprevideli, kaj so tudi za nas pripravljali tiranski diktatorji okrog osišča. To presenečenje je bilo tako učinkovito, da se je združila v dveh treh dneh vsa severna in južna Amerika in vse ameriške

države v severni centralni in južni Ameriki so kar tekmovala med seboj, katera bo preje odgovorila zahrbtni Japonski z napovedjo vojne. Ta solidarnost severne in južne Amerike je pokazala diktatorjem, da so se diktatorji temeljito motili, ko so računali na pocepljenost med ameriški državami, ko so mislili, da bo latinska Amerika igrala v tem konfliktu dvorezno politiko. Hitler ima zdaj proti sebi ves svet. Države, ki so mu doslej napovedale vojno, predstavljajo do skoro 90% ljudstev na svetu.

Borba bo huda in žrtve bodo velike. Veliko manjše žrtve bi bile, ko bi bil svet takoj prijel za vrat nazijskega gangsterja, ko je začel rogoviliti po Evropi. Toda to spada v preteklost in na to pozabimo. Je pa ena draga šola več za bodočnost.

Hitler je tuhtal dolgo, kako bi udaril po Ameriki. V to je našuntal Japonce. Ampak s tem udarcem je lopnil po svoji glavi. To kar ni hotel, je dosegel. Zedinil je ves svet, razun Italije in Japonske ter par brezpomembnih osiščnih satelitov na Balkanu, proti samemu sebi. Hitler je s tem korakom pospešil sam svoj žalostni konec, ki pride gotovo, kakor sledi beli dan črni noči!

NOVICE, VESTI IN ODMEVI Joliet, Ill.

Se nekoliko dni, pa nam bodo zopet zadonele prelepe božične pesmice, kakor običajno, le pesmi o krščanskem miru ne bodo letos na mestu, ker miru zdaj več ni nikjer na "civiliziranem" svetu, kajti zdaj vlada vojna in vsi pravični narodi gojijo trdno upanje, da skoro nastopi čas, ko bodo nadeute nazijske zverinske pošasti, ki že od pamtiveka kalijo svetovni mir, končno uje, obglavljene in treščene v najglubočke brezdno, iz katerega se več nikdar ne prikažejo na svetlo sonce. To pot se bo z njimi pri mirovni konferenci vse drugače obračunalo nego se je pred skoro četrstoletjem. Najhujša kazen jih zadene prav gotovo. To se tako gotovo zgodi, kakor je Bog pravičen!

Letošnji božični večer opolnoči imajo biti po vseh cerkvah čikaške nadškofije posebne molitve za mir in polnočnice po odredbi nadškofijskega urada, česar ni bilo tekom minulega četrstoletja, kakor se čita v "Novena Notes and Bolts".

Umril je dne 13. t. m. Joseph Novak, star 73 let, bivajoč na 719 Raub St. Doma je bil od Novega mesta, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Svoječas je bil vplesen v Miksetovi trgovini v Wahpetonu, N. Dak., na to pa je vodil lastno trgovino v Millerville, Minn., kjer je bil tudi poštar in mirovni sodnik. Pred 15 leti je dospel v Joliet. Ker je njegova žena Nemka, je bil pogreb iz nemške cerkve in na nemško pokopališče. Naj počiva v miru!

Naši okrajni odborniki ali supervizorji, ki so večinoma kmetavzarji iz sosednih vasic, so pa res brumni, da jim ni para. Pred več leti je okrajni blagajnik poneveril baje do šeststo tisočakov in je bil sodniško oproščen potom politične zvižaje, a istega naslednik pa je baje poneveril do sto tisoč dolarjev, kar menda vr-

nejo poroki. Ali je potem čudo, da je okrajna blagajna vedno suha in davki pa vedno višji? Metlo bi treba rabiti.

Molitev pomaga. Ko je začetkom septembra sam sv. Oče papež in drugi škofje po vsem civiliziranem svetu proglasili molitev in celo v "A. S." je bila priobčena pesmica "Molite za mir", ker se smo bali, da bodo naziji vdrli in zavzeli Moskvo še hitreje kot svojčas Napoleon, je nazijska moč kot bi trenil pešala. Zdaj pa molimo za zmago naših vojni trum, da bodo zamogle vse hitro krotiti.

Še nekaj glede našega političnega pokreta za osvoboditev Slovenije po sedanji vojni. Naše tozadevne zastopnike je treba pravočasno opozoriti, biti zelo pozornim vsako minuto, uro, dan in noč, da ne bo kdo velevažnih delov slovenskih dežel zopet zamešetaril, kakor se je to bojda zgodilo po zadnji vojni. Svetovati je jim, da si naj neizbrisno in točno zapišejo za svoje klobučne trakove (ali pa za ušesa, kot po domače pravimo) slededeči hrvatski ali srbski izrek: "Ako te netko jedan put prevari, je to magariac, jer te je prevario. Ako pa te magariac prevari i po drugi put, — si velik glupan i dolgouhi magariac ti sam, jer se nisi ničesa naučio! Kanja vam oči isčupala!"

Pa takih švigašvagarjev se ne sme tja pošiljati, ki že iz navade vedno le omedljujejo za boro "skodelico leče", ali pa za kakšno brezpomembno "čast". Bodimo kolikor mogoče previdni!

Delovati je treba javno tako in neprenehoma, da ne ostane naše stremljenje pozabljeno in brezuspešno; da ne bo končno naša mati Slovenija dobila namesto zadoščenja, krone svobode in mednarodne enakopravnosti, vkljenene v kruti jarem večnega hlapčevanja in sužnosti.

"Srbobran ne brani Srbov", je poglavje članka, ki ga je napisal č. P. B. Ambrožič,

in dobro presejal tvarino, dasi odveč na kratko. Treba je stvar bolj razjasniti, da vsakdo lahko podlost srbo-branskih poturic razume.

Drugi članek v isti zadevi pa se naj bi glasil: Branimo Srbe pred "Srbobranom" in posrbicami, katere večinoma niso nikdar niti videli junačke zemlje Srbije, niti se niso nikdar grele pod "srpskim suncem", pa tako rade igrajo čudne vloge, katere se so naučile od zloglasnih poturic.

Da se prepričamo o potrebi člankov "Srbobran ne brani Srbov" in "Branimo Srbe pred Srbobranom", nam naj bo dovoljeno ponatisniti iz "Zajedničara", glasila Hrvatske Bratske Zajednice" v Pittsburghu, in sicer iz članka, ki ga je napisal njen gl. predsednik, namreč kako omenjeni list, ki bi moral biti, kot glasilo "Srpskog Narodnog Saveza" (jednote), najuglednejši srbski list, pa tako napada hrvatski bratski narod in ga baš pobalinsko-gadno onečaščuje. Glasi se:

"Evo kako stanoviti dopisnici, a bez potpisa, pišu kroz stuppec Amer. Srbobrana:

"... Ponerjavljamo, da nema zastave katoličke mržnje na Srbe, ništa nebi Hrvatje odkupilo zajedno. Njihova historija nema čara; njihova politika uvek malogradjanska, nema veličine; njihova kultura nema miris svoga tla, i nema imena ni priznanja; njihovo junaštvo je krvoločivo; njihova teritorija je ismišljena; njihov "antimurale" su ukrali od Madjara, a njihove narodne pesme od Srba... Salon su primili od Jevreja; novinarstvo od Bečlija; javni moral od Talijana... Zastava mržnje protiv Srba, to je za Hrvate kompas i severna zvezda, koja pokazuje sve njihove puteve, i vodi sve njihove ideale. Da nema na svetu Srba, Hrvat bi umrli i besposlicenju."

"Ovako, a mnogo još toga i više, pišu, ... pokvareni stvorovi, kojima Hitler duguje sve svoje medalje i kolajne..."

Ali je komu treba še več dokazov, da so srbo-branske poturice i poturice nizkotni? Kaj si lahko mislijo o Jugoslovanih drugorodci, ki so to gotovo z nepopisno slastjo čitali in požirali?

Sodi naj vsakdo sam, kakor ima pamet!

"Atentati" na diktatorje? Hitler in Muso sta prebrisana tiča. Ker se baje že silno boje, da se jima ljudski "rep" izmuzne iz njunih pesti, baje sama vprizarjata vsakovrstne atentate ali napade na svoji osebi, kakor je bil oni na Hitlerja v Monakovem, kateremu je ušel za borih par minut, pa oni na Musota v Kobaridu, o čigar procesu v Trstu se te dni zanima svetovno časopisje. Samo, da Lahi pokažejo naše ljudi v slabši luči. Resnica morda še pride na dan!

"Baragovo Pratico" smo prešli in spregledali ter prošli, da je ista zelo lična, priročna in zanimiva. Njena oblika ni niti premajhna in ne prevelika. Nacelna stran iste je mojstersko dobarvno tiskana; predstavlja sliko škofa

Barage, naše delavstvo, kmetijstvo in kulturno udejstvovanje našega naroda.

Z ozirom na sedanje razmere je uredniški članek popolnoma na mestu.

Opis škofa Barage je kratak, a zelo zanimiv; istotako seznami škofij, naših župnij in duhovnikov širom Amerike; dalje vsebuje seznam vladnih departamentov in kratak poduk za državljanstvo. Kratki spisi in povesti so nadvse zanimivi, kakor tudi uganke in zabavne pesmice. Pestre so slike Ljubljane in raznih drugih krajev lepe naše stare domovine.

"Baragova Pratica" obsega do sto strani. Cena ji je samo 30c, pa je gotovo vredna najmanj 50c, ako pomislimo, da smo za male starokrajske praktike plačevali navadno do 25c, katerih pa zdaj ne dobimo pod nobeno ceno vsled nove svetovne vojne.

Sleherni ameriški rojak in rojakinja naj si takoj naroči "Baragovo Pratico" še predno zaloga poide, ker je ista vse-kakor najlepši božični in novoletni dar za nas vseh, za kar bi mi morali biti njenim izdajateljem še posebno hvaležni. Prepričani smo, da bo dobrodošla v vsako slovensko hišo v Ameriki in je bo vesel vsakdo ter jo radovedno ogledoval skozi vse leto 1942, kakor se je navadno godilo s stariimi praktikami in hišah naših prednikov.

Pri tej priložnosti pa bi poročati, da se naj bi delovalo za ustanovitev ustanove, katera naj bi izdajala vsakoletni književni dar svojim udom, kakor je vršila Družba sv. Mohorja do blizu sto let. Njenih knjig gotovo več ne bomo prejeli, vsaj tako dolgo ne, dokler bodo Lahi in Naziji vladali slovenski živelj v stari domovini. Se par knjig se naj bi pridalo "Baragovo Pratico", pa bomo ložje pogrešali Mohorjeve knjige. Bog dad uspeh!

Vsem prijateljem "Amer. Slovenca" dal Bog vesel Božič in srečno Novo leto!

Naročnik. ČLANICAM PODRUŽNICE Št. 20, SZZ Joliet, Ill.

Uradno se naznanja, da bomo imele članice naše podružnice Slovenske ženske zveze v nedeljo 21. decembra ob osmi uri skupno sv. obhajilo. Ker so ravno božični prazniki tukaj, bi bilo lepo, če bi se članice v velikem številu udeležile. Zbirale se bomo v stari šoli in od tam skupno odkorakale v cerkev.

Isto nedeljo popoldne ob eni uri bo letna seja. Seje so velikega pomena; na seji se vse vredi za prihodnje leto in voli se odbor. Pridite, da ne bo prekanja, ako se stvari rešijo in ne bodo vsem po volji. Na seji je čas in prostor za razmotrivanje. Večina pa, kakor veste, zmaga in odloči.

Je še veliko število članic, ki so dolžne na assessmentu. Najtežje delo tajnice je vedno opominjevanje. Sedaj je zadnji čas. Prinesite zaostalo na sejo, ali pa k meni na dom.

V ponedeljek 22. decembra priredi naša podružnica božič-

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Lepa otroška prireditev

So. Chicago, Ill. — V nedeljo 21. decembra bo v tukajšnji cerkveni dvorani na 96th St. in Ewing Ave. prav lepa božična prireditev šolskih otrok, pod vodstvom čč. sester. Na programu so krasne igrice in lepe petje slovenskih in angleških pesmi, kar bo za vse jako zanimivo in užitka polno. Farani se vabijo, da se te božične prireditve v nedeljo večer udeležijo v polnem številu.

Smrt rojaka

Cleveland, O. — Preteklo soboto 13. decembra je umrl v Cleveland State bolnišnici rojak Anton Zagorc, iz East 139th Street, v starosti 46 let. Doma je bil iz Dolnje Prekope pri St. Jerneju na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 30 leti. Zapušča soprogo Agnes, rojeno Sodja, tri sinove, tri hčere in brata, v starosti kraju pa dva brata in tri sestre. Pokopan je bil v sredo 17. decembra iz cerkve Marije Vnebovzete na Calvary pokopališče.

V narodno gardo je vstopil

New York, N. Y. — Vlado Količ, znani jugoslovanski violinist, ki je imel že več koncertnih nastopov, se je te dni vpisal v Narodno gardo v državi New York. Pravi, da bo ostal tam, dokler ne bo končala sedanja vojna. Ob tej priliki apelira na ameriške Jugoslovane, da je v teh usodnih dneh dolžnost vseh ameriških Jugoslovanov, da se žrtvujejo za novo domovino. Ti, ki se ne morejo vpisati v redno armado, naj bi pa vstopili v narodno gardo in tako pokazali svojo lojalnost do nove domovine, kajti vedeti moramo, da smo sedaj vsi ameriški Jugoslovani najprej Amerikanci.

Nesreča

Cleveland, O. — Preteklo nedeljo 14. decembra se je ponesrečil z avtom 24 letni Paul Ilenko, ko se je na mokri cesti zaletel z avtom v voz polučne železnice. Z njim je bila v avtu tudi 16 letna Mary Manser. Oba sta bila težko poškodovana in so ju odpeljali v Glenville bolnišnico. Avto pa pravijo, da je tako poškodovan, da ga ni vredno niti dati v popravilo.

Najnovije vesti najdete v žnevniku "Amer. Slovencu"

nicu za mladinski oddelek ali tako imenovani Christmas Party. Vabljeni so vse deklince, ki so članice našega mladinskega oddelka v starosti od 4. do 14. let. "Miklavž" bo čakal pri Gregorcic's Place na 1024 N. Broadway St. ob pol sedmi zvečer. — Članicam navsvidenje na seji, čitateljem pa vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto! Josephine Muster, tajnica

UGTOOVA ZVIJAJČA (351)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Skakajoč z veje na vejo, je Tommy nekega dne zadel na vejo, ki se je zlomila. Padel je, toda Kuala ga je vjela.

Ugtoo je ugotovil, da je 'Ara' (strela) razjela vejo. To je delovalo na njegove misli in jih močno razgalbalo.

Končno je ugotovil, da tudi on lahko razje vejo, ki se bo zlomila, ko se je bo deček oprjel.

Tako se je Ugtoo spravil na precej visoko stoječo vejo in jo začel gnjaviti na od listja zakritem mestu.

Družba sv. Družine
(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
Ustanovljena 29. novembra 1914.

Sedež: Joliet, Ill. Inorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Matthew Kebe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

FOROTNI ODBOR:
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpshurg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denia, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Frank Likovich, 602 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:
"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1941 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnin, poškodnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtil milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cam) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 55 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 111.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries). Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno srečo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: **FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.**

Blagoslovljene božične praznike
glavnemu odboru in vsemu članstvu Družbe sv. Družine želi

UREDNIŠTVO in UPRAVA AM. SLOVENCA.

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA D. S. D.
Joliet, Illinois.

Vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto voščim vsem glavnim uradnikom in njihovim družinam ter vsem uradnikom in uradnicam podrejenih društev, kakor tudi celokupnemu članstvu, da bi v pravem duhu obvršavali spomin rojstva našega Zveličarja Jezusa Kristusa, ki se je rodil v jaslicah tam v betlehemskem hlevcu, in ga prosili, da bi blagoslovljal vsa naša dela še za večji razvoj naše slavne katoliške bratske podporne organizacije Družbe sv. Družine v prihodnjem letu 1942.

GEO STONICH, glavni predsednik.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA D. S. D.

Bolniška podpora se je izplačala sledečim članom in članicam:

Dr. št.	Name	November, 1941
1	Joseph Russ, Sr.	\$ 18.00
1	Cath. Seinkovec	28.00
1	Matthew Judnic	18.00
1	Leo Adamich	10.00
1	Anton Bartol, Jr.	28.00
3	John Prazen	11.00
11	Mary Weselich	14.00
12	Frances Slapnicar	10.50
12	Diana Kalcic	15.00
13	Victor Chicaig	11.00
17	Mary Miller, pol.	38.00
19	Nicholas Nicksich	37.00
21	George Bennett	20.00
Total		\$253.50

Izplačali za operacije:

13	Anna Vouri, Hysterectomy, Cert. 5201	\$75.00
----	--------------------------------------	---------

Izplačali za posmrtnine:

1	Cath. Russ, Cert. 5328	\$250.00
---	------------------------	----------

Za D. S. D. **FRANK J. WEDIC, gl. tajnik.**

BOWLING NEWS

Treasurers of the Holy Family Society league really put on a show Wednesday, Dec. 10th at the Bowl Era Alleys in Joliet. The Treasurers, captained by 'Shoes' Subar did a bid of superb bowling, capturing 3 games from the second place Presidents, capturing high single game with a high 961, and also receiving team honors for high 3 games. The first place Secretaries also won 3 games from the Vice Presidents, who now are in the cellar. What's wrong, captain Frank? Giving up?

The stars on the bowling lanes of the nite were Judge Kubinski who rolled fine games of 206, 150, and 200, for a fine series of 556. Ralph Wedic, and Joe Savol also members of the Treasurers, came through with neat series of 533 each. Emery Subar, captain of the team had a 505 series, all in all, the Treasurers did all right for themselves. Joe Slapnicar also came through nicely to help his team. By the way, the bowlers were talking about a Barn Dance to be held in Joliet, January 24,

Službo sovjetskega poslanika v Washingtonu je pred nekaj dnevi prevzel Maksim Litvinov, ki ga kaže slika z njegovo ženo, katere je prispela z njim v Ameriko. Litvinov je bil svojčasno zunanji komisar v sovjetski vladi.

1942, at St. Joe's park. It is to be a great affair with the gang from the famous WLS National Barn Dance, Chicago, to be at the controls of affair. The fellows are thinking about doing a little square dancing. Me too. Well, to strike it up again, the pins will be clattering next year (1942) after a two weeks lay-off, due to the Yule holidays. The bowlers as well as your reporter wishes the readers of this column a Happy Christmas, and a more prosperous New Year.

Your Bowling Reporter.

HOLY FAMILY SOCIETY MEN'S LEAGUE TEAM STANDINGS

	Won	Lost
Secretaries	28	8
Presidents	19	17
Treasurers	13	26
Vice Presidents	11	25

THE SCORES:

Treasurers (3)

Judge Kubinski	206	150	200
Joe Savol	137	178	218
Joe Slapnicar	146	150	164
Emery Subar	164	151	196
Ralph Wedic	178	166	189
Totals	831	795	961

Presidents (0)

Len Wedic	180	144	142
Vinc Likovic	162	145	114
Low Score	137	150	164
Clar Wedic	116	164	141
Frank Ivnik	141	138	134
Totals	736	742	695

Secretaries (3)

Len Kochevar	159	194	163
Ted Rusco	149	108	169
Fred Suhadock	137	169	127
Emil Ramsack	138	165	117
Totals	583	636	576

Vice Presidents (0)

Frank Wedic	116	108	128
Joe Zelko	166	173	107
Doc Zelko	154	143	145
Harold Raub	129	136	157
Totals	565	560	537

LEN WEDIC, Sec'y.

HOLY FAMILY LADY BOWLERS

Editors

Marge Jannick	147	114	158
Dolores Wedic	136	123	117
Betty Buchar	124	87	108
Jennie Bambic	158	148	176
Joe Vancas	120	178	151
Totals	685	650	710

Recorders

Eve Subar	111	135	114
Zora Zelko	175	133	162
Alma Tonelli	93	90	98
Betty Drager	111	162	111
Violet Floyd	113	141	138
Totals	603	661	623

TEAM STANDINGS

	Won	Lost
Editors	21	12
Recorders	12	21

Our bowling season has once more begun. We have a very fine group of bowlers. We bowl just as the men bowlers do on Wednesday nights. We all enjoy our bowling very much and get very angry if we have a bad night, but we get over it in time. This season our bowling outfits are far more superior than those of last year. The Editors have dark tan dresses and the Recorders have a light tan, both different styles, but both have dark red accessories. We wear Holy Family emblems on the back of our dresses, made by Zora Zelko, a bowler on the Recorders team. She sure did a good job and we appreciate her help. Our team consists of ten bowlers: Jennie Bambic, who has been talking about a Barn Dance to be held in Joliet, January 24,

EDINA "PROTI"

Članica poslanske zbornice Jeannette Rankin iz Montane, ki je bila med vsemi poslanci in senatorji edina, ki je glasovala proti napovedi vojne Japonski. Ženka je znana pacifistinja ter je tudi v 1917. glasovala proti vojni.

at this meeting. It is the duty of every member to be present or it is a fine of 50c to be placed upon you. Election of officers will be taken place and I asked every member to think before voting who you put in for your present officers for the year of 1942.

A. Glavach
Pres. of St. John Society.

Vesele božične praznike
in srečno Novo leto želi vsemu članstvu Družbe sv. Družine predsednik nadzornega odbora

Andrew Glavach.

IZ URADA DRUŠTVA SV. TEREZIJE ŠT. 16, DSD
Chicago, Ill.

Članice našega društva opozarjam, da se vrši naša prihodnja seja dne 22. decembra točno ob 8 uri zvečer. Ker je to letna seja, je dolžnost vsake članice, da se seje udeleži. Na letni seji se voli društveni odbor za naslednje leto, sprejemajo se tudi razni predlogi in sklepi glede poslovanja društva, ki potem ostanejo v veljavi za bodoče leto. Članice smo vse enakopravne v pravicah, bodimo enakopravne tudi v dolžnostih ter se udeležujte seji in prinesite na dan kake dobre ideje in nasvete v korist društva.

Tajnici je bilo naročeno, da povabi vse članice na letno sejo potom našega glasila in še pisмено. Katera se ne udeleži seje, plača 50c v društveno blagajno. Tako je bilo sklenjeno na novemski seji. Izjema je samo bolezen. Torej članice, upoštevajte to in držite se po teh sklepih. Pridite na sejo, kateri je le mogoče in pripeljete s seboj vsaka po eno novo članico kot božično darilo za naše društvo in DSD. — Po seji imamo malo prigrizka.

Nagrad so bile delžne Mrs. F. Horvath, Mrs. V. Kolenko in Mrs. A. Zunic. — K sklepu želim vsem članicam, vam, glavnemu odboru in vsemu članstvu DSD vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto. — Sesterski pozdrav.

Mary Kovacic, tajnika.

ILLINOIS PORABI 16 MILIJONOV ZA OBRAMBO

Springfield, Ill. — Na konferenci, ki se je vršila v ponedeljek med governerjem Greenom in voditelji obeh strank v zakonodaji, se je sporazumno odobril načrt, da se stavi zakonodaji, ko se zbere ta četrtek k izrednemu zasedanju, predlog za nakazilo 16 milijonov dolarjev v vojne svrhe. Porabiti se namerava ta svota deloma za domačo milico in mornarico, deloma za zvišanje števila državne cestne policije in deloma za razna obrambna dela po navodilu governerja.

RAZNOTEROSTI

SVOJEVRSTNA TATVINA SE JIM IZJALOVILA

Chicago, Ill. — Pet fantov se je spravilo v noči na nedeljo na svojevrstno tatvino, pri kateri so morali trdo delati, a jim je končno policija ves njih trud izjalovila. Tatovi so se z dvema avtomobiloma pripeljali blizu mostu na Outer drive, tamkaj zlezli pod most ter pričeli žagati in odnašati svinčene uteži, katere vzdržujejo ravnovesje pri zapornici. Nad eno uro so se trudili s tem delom in enkrat morali celo bežati, ko se je pričel most dvigati, ter končno nanosili tega svinca za 1,300 funtov v svoje avtomobile. Ko pa so odpeljali blago pred hišo, kjer živi njihov vodja, neki 20 letni R. Perry, ter pričeli tam razkladati, je prišla mimo policija, ki jim je vez načrt pokvarila: Tri je takoj tam ujela, dočim sta dva začasno ušla, in dobička, ki so ga mislili napraviti, ne bo. Kakor pravijo, so pričakovali, da bodo dobili po \$5.70 za vsak stot svinca.

DANCI DEMONSTRIRALI PROTI OSIŠČENEMU PAKTU

Stockholm, Švedska. — Kakor se glasi poročilo, priobčeno v nekem tukajšnjem listu ta četrtek, so dan prej izbruhnile v danski prestolici Kopenhagnu demonstracije proti priključitvi Danske k osiščenemu paktu. Kakor že omenjeno, se je v torek obnovil v Berlinu takozvani protikomunistični pakt, h kateremu je na novo pristopile več malih, od Nemcev okupiranih držav, med katerimi je bila tudi Danska. V protest proti temu se je, kakor pravi list, zbrala pred kraljevsko palačo v Kopenhagnu na stotine dijakov s petjem narodnih pesmi in s kričanjem proti zun. ministru Scaveniusu, ki je pakt podpisal. Policija jih je sicer razgnala, toda demonstranti so se ponovno zbrali pred poslopjem nekega nazijskega lista. Tam je zopet prišlo do spopada s policijo, ki se je posluževala tudi orožja.

POMANJKANJE RIB NA NORVEŠKEM

Stockholm, Švedska. — (ONA) — Časopis "Svenska Dagbladet" poroča, da je v od nazijev okupirani Norveški, prvič v zgodovini te države nastalo veliko pomanjkanje rib. — Poročilo nadalje pravi, da je pomanjkanje rib na Norveškem nekaj novega, nenavadnega, zlasti če se pogleda na dejstva, kajti od okupacije si naziji na vse načine prizadevajo, da bi ribiško industrijo na Norveškem kolikor mogoče povzdignili. Poleg drugega plačujejo ribičem štiri do petkrat toliko, kakor so bili plačani pred vojno. — Časopis nadalje dostavlja, da gre celih 95 odstotkov rib, ki se nalove v norveških vodah, v Nemčijo in da so le redka mesta na Norveškem, kjer je mogoče kupiti ribe. — To pomanjkanje rib, ki so glavna hrana norveškega prebivalstva, grozi Norveški z lakoto to zimo.

SLUŽBA POMOŽNEGA UPRAVNIKA

pri listu "Am. Slovenec" je razpisana. Stalna služba za pravo osebo. Moški ali ženska, dekle ali fant. Starost ni izjema, dokler je oseba sposobna opravljati predpisano delo. Oni, ki so večji slovensčine in angleščine imajo prednost. Prijave bomo sprejemali do 26. dec. 1941. Službo treba nastopiti takoj po novem letu. Oni, ki se bodo zanimali za to službo se naj prijavijo do 26. decembra osebno ali pisмено UPRAVI AMER. SLOVENCA, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

SKRIVNA FRANCOŠKA LEGIJA NA DELU V NEMCIJI
Stockholm, Švedska. — (ONA) — Poročilo, ki je prišlo sem 17. novembra govori o nedavni eksploziji v Krupovih tovarnah v Essenu, ki izdelujejo orožje in municijo kakor tudi še o več drugih "nesrečah", da je vse to delo skrivne družbe Francozov, ki vrše sabotažne čine in sistematično delujejo proti nazijem. Člani so se pod smrtno prisego zavezali v to zvezo in izvršujejo povelja, ki so jim podana iz zasedene Francije. Mnogi teh članov so se podpisali za industrijsko delo v Nemčiji in tam izvajajo sabotažne čine. Gestapoveci baje zahtevajo, da se francoski delavci, ki so zaposleni v nemški vojni industriji odpošljejo nazaj na Francoško.

LEND-LEASE POŠILJATVE OSTANEJO

Washington, D. C. — Iz Bebe hiše je bila v ponedeljek izdana uradna objava, v kateri se povdarja, da se bo pomoč iz lend-lease sklada nadalje pošiljala Angliji in drugim zaveznicam. Ta objava je bila v odgovor na nemške trditve, ki so se slišale po radio, da zdaj, ko je Amerika sama vpletena v vojno, ne bo mogla več pomagati Angliji. Naziji pa bodo v tem njih upanju razočarani, se povdarja v objavi.

Listen to PALANDECH'S RADIO BROADCAST

Featuring a Program of YUGOSLAV FOLK MUSIC Every Saturday, 1 to 2 P.M. STATION WHIP, 1520 Kilocycles (Top of the Dial)

Slovenska pratika
ki ji je ime "BARAGOVA PRATIKA"

je izšla te dni. Lepa je! — Tiskana v dveh barvah. — Vsebuje mnoge važne informacije. — Zanimiv je političen pregled. — Pestra je kronika vidnejših slovenskih dogodkov v Ameriki. — Kronika vojnih dogodkov. — Uganke in zanimive črtice. — Krasijo jo mnoge slike. — Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez nje. — Izdalo se jo je le omejeno število. — Hitite z naročilom, da ne ostanete brez nje.

Stane 30 centov
naroča se od Knjigarna "Amerikanski Slovenec" 1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Za naročilo pošljite Money Order, ček, ali pa znamke po 3 cente.

"NA INDIJO"

Ruski spisal G. P. Danilevski
Preložil Al. Benkovič

— ZGODOVINSKI ROMAN —

— Naša zadnja darila naj bodo pripravljena! — je ukazal Bekovič čuvarju karavane Zvanskemu. — Jaz sam ponesem hanu carjevo pismo. Tam se podpiše mirovni dogovor.

Poklical je brivca, Tatarja Altina, se dal obriti in počesati, oblekel paradni, preobrazenski kaftan ter sedel na hanovega rjavca. Bil je čudno, mrzlično razburjen, kakor bi bil pijan.

V spremstvu stolnika Zamanova, čuvarja darov Zvanskega, Ekonomova, vodnika Turkmena, Kasatkina, Jurlova in sedemsto kozakov, z godci in razvitim rdečim praporom je Bekovič, pustivši ostali oddelek pod varstvom Frankenbergja in Palčikova, odrazil k hivinski vojski.

Sto pešcev je ceremonijozno neslo carska darila hanu: kose barvastega sukna, sladkor, sobolovino, srebrne skledje in krožnike, brokat. Dragonci so peljali vprežo z velikim trudom vzgojenih, temnosivih, Petru iz inozemstva poslanih frislanskih žrebcev, vpreženih v pozlačeno kočijo, in ježnega konja vranca, pokritega s šabrasko iz rdečega baržuna, našivano z biseri. Zvanski je pomislil: "Čemu bi poganom vse oddal!" ter za vsak slučaj spravil v kraj nekaj za hana namenjenih daril.

Hivinski oddelek je čakal ruskega poslanca za holmi razvrščen na konjih.

Ko so se Rusi približali, so se Hivinci razmaknili ter molče gledali krasni vlak.

— Kakor jastrebi, ki gledajo ptičke! — je rekel Jurlov Kasatkinu.

Bekovič ni našel hanovega šatora v hivinskem oddelku. Kakor da mu ni znana odprava poslanstva, je bil han odšel dalje. Peljan od hivinske vojske, je knez proti večeru došel hana. Sestanek je bil zaradi teme odločen na štiri dan. Bekoviču so določili poseben šator. Ponoči se je posvetoval z ostalim oddelkom. Tam je bilo vse na straži. Frankenberg in Palčikov sta taborila za streljaj daleč od Hivincev. Kozaskih konj niso razsedlali, pehota je bila pod orožjem, topovi so bili postavljeni naprej. Iz hanovega šatora je bilo videti ruska stražna ognja; čuli so se kriki straž.

— Kaj meniš, Maksimuška, ali kaže slabo ali dobro? — je vprašal Kasatkin knezovega slugo. — Ti si dosti prehodil s knezom. Česa se imamo nadejati? Kaj misliš?

— Bila bi prava sreča, Aleksej Iljič, ker čas hiti, — je odgovoril Maksim, ki je čistil in popravil zaprašeno knezovo orožje. — Tudi jaz si ogledujem kneza. Kaj se godi z njim? Potovali smo s knežino v samostan, molili... Bog pomagaj! ... solnce sveti dobrim in zlim.

Dvaindvajsetega avgusta je bil sestanek Bekoviča s hanom. Kasatkinu in drugim pričam se je ta dan vtisnil v spomin z vsemi podrobnostmi.

Dolgo sta si rojeni sin azijske steppe in bivši Cerkez, ki je bil po krstu sprejel evropske običaje in vnanost, gledala iz oči v oči.

Bekovič je dostojanstveno, s triogelnim pokrivalom in sabljo, stopil v hanov šator. Molče je hanu podal carjevo pismo s pečatom in zlatim motvozom ter sedel poleg hana. Širgazi ni vzel pisma, ampak pustil izročiti najstarejšemu mulli. Ta ga je sprejel in stoje glasno čital priloženi prevod v hivinskem jeziku.

Izvirnik se je glasil tako-le: "Hivinskih in jurgenskih zemelj poglavarju — na-

šega carskega Veličanstva pozdrav in dobrodošlico! — Zdelo se nam je koristno, poslali k Tebi Našega poslanca v občo korist in nujnih stvareh. Sprejmi torej, han, našega poslanca po njegovem činu in dostojanstvu, veruj temu, kar Ti predloži, in ko mu boš odgovoril, odpusti naklonjeno našega poslanca."

— Ti si poslan od belega carja? — je izpregovoril Širgazi, ne da bi pogledal kneza.

Bekovič je odgovoril. Za tolmača je bil ostronosi, dobrodušni in silno razburjeni plemič Ekonomov.

— Čemu si pričel graditi trdnjavo v mojih deželah?

— V katerih?

— Ob Kaspijskem morju, to je moje... tudi tukaj, v Karagaču, si napravil nasipe in izkopal rove...

— Utrdili smo se po tvojih napadih, — je odgovoril knez. — Ti si prvi pričel streljati, predno sem jaz mogel priti k tebi...

— A čemu si prišel s tako silo? — Prijateljji prihajajo z darili, brez topov.

— Ko bi ne imel topov, bi ne bil tebi prinesel carskih darov.

— Dovolj prepira, — je segel v besedo tudi tu sedeči hanov zakladnik. — Kako se raznemata! Daj prinesiti bravine; pobotali smo se, zdaj je treba jesti in piti.

Bekovič je zahteval potrdila in podpisa dogovorjenih mirovni pogojev.

Vstopili so prvi uzbeki.

— Ali si pripravljen, — je vprašal Bekovič, — s carjem živeti v večnem prijateljstvu?

— Ali boš dovolil ruskemu trgovcu potovati v Indijo? Ali nam daš potrebnega živeža? Ali nam dovoliš predreti nasipe Amu-Darje?

— Dovolim, — je odgovoril han tudi na ta vprašanja.

— Prizezi, — je zahteval Bekovič.

Ekonomov je preložil to besedo. Han je zledal pismo, kakor bi ne bil slišal ali razumel, kar je bilo rečeno.

— Prizezi, — je ponovil Ekonomov.

Han ga je zlobno pogledal in z roko namignil mulli.

Prinesli so koran. Širgazi, starešine, uzbeki in hanovi spremljevalci so poljubili sveto knjigo. Vsi so carju obljubili večno prijateljstvo in vdanost. Bekovič je poljubil s prsi sneti križ, sveti dar pokojne kneginje ter ga dal poljubiti tudi drugim častnikom.

— Zdaj pa pogoščenje, — je rekel zakladnik, dvignil zastor ter pokazal knezu in njegovim spremljevalcem drugi oddelek šatora, kjer so bila razstavljena jedila.

— Ne jezi se, ti si me prestrašil in jaz sem zbral vojsko, — je rekel han knezu med obedom. — Po obedu pojahava skupaj v mojo stolico...

— A podpis dogovora?

— To bo hitro narejeno, — je odgovoril Širgazi; — bojišče je za teboj, zdaj sem tvoj gost. Tudi k meni pojdemo, — ti si poslanec, — v dveh, treh dneh smo tam.

Bekovič je pritrdil. Kakor prej sta se oba oddelka tako, da sta videla drug drugega, pomikala proti Hivi.

Preko aralskih polj in skozi staro Hivo sta vojski drugi dan prišli do reke Porsa, ki se vije med trstikami po nižavah.

(Dalje prih.)

Najnovejšje vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovincu!"

SKRIVNOSTI JABOLČNEGA VONJA

O pesniku Schillerju poročajo, da je imel v predalu svoje pisalne mize stalno po eno jabolko, katerega vonj je vdihal, da bi ga spodbujal pri delu. Ali je šlo samo za predodek oziroma praznovanje — ali pa je jabolčni vonj v resnici sposoben vplivati na duševno delavnost? Novejša znanost pravi, da je v tem vonju v resnici neka skrivnostna sila, za kar je dal prof. dr. Anton Kogel s tehnične visoke šole v Monakovu zanimive dokaze.

Kratko pred svojo smrtjo je znani botanik prof. Molisch objavil posledke svojega raziskovanja o jabolkih. Tudi ta je ugotovil, da so v jabolčnem vonju pospešujoče ali pa uničujoče sile, in sicer so se njegove raziskave omejevale na vplive, ki jih ima ta vonj na drugo sadje ali semena. Dr. Kogel pa je raziskoval učinke jabolčnega vonja na živalska bitja.

Kakšnih tisoč ličink mokarja je izpostavil temu vonju. Ličinke so bile pod hermetično zaprtimi steklenimi zvonci, v katerih so imeli za hrano pšenične otrobe. V vsakem zvoncu je bilo tudi eno ali dve jabolki. Pod drugimi zvonci so bile isto tako ličinke, toda brez jabolk. Vse živali so bile po teži kolikor mogoče enake in tudi približno enake starosti.

Dosedanji poskusi dr. Kogla so pokazali, da pospešuje jabolčni vonj rast mladih ličink. V najbolj ugodnih primerih so postale poedine ličinke celo dvanajstkrat, težje od ličink, ki niso bile izpostavljene jabolčnemu vonju!

Z drugimi poskusi raziskuje dr. Kogel vprašanje, ali vpliva jabolčni vonj pospešujoče tudi na rast drugih živali oziroma ali nima tudi kakšnih uničujočih učinkov. Zdi se, da so mogoči učinki oboje vrste. Končno razjasnitev in mogoče tudi vzrok za ta pojav bodo podali nadaljnji Koglovi poskusi.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

SANTA CLAUS CAN HELP AMERICAN DEFENSE! This poster, drawn by J. W. and W. J. Wilkinson, a father and son artist team of Baltimore, reminds Americans that they can help the Defense Program this Christmas by giving Defense Bonds and Stamps in addition to the usual present. Nation-wide distribution of this poster has been made, especially in the windows of 500,000 retail stores where Defense Stamps—for as low as 10 cents—are now on sale.

KNJIGE za katoličane

V zalogi imamo nekaj izvodov sledečih slovenskih knjig:

"SLOVENSKI GOFFINE" (Razlaganje cerkvenega leta, mehko vezane, 574 str. \$1.00

"ZGODBE SV. PISMA", dve velike knjigi, trdo vezane, ilustrirane, vsak del 1180 strani. I. del obsega staro zavezo, II. del obsega novo zavezo. Vsak del 7.50 oba dela \$15.00

"ŽIVLJENJE SVETNIKOV", dve veliki knjigi, trdo vezane, I. del 994 strani, 2. del 1188 strani. Vsak del \$2.50, oba dela \$5.00

Naroča se pri:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunki

Ribbentrop je v Berlinu tako govoril soroparjem in psičkom, kakor bi bila borba z orožjem že odločena, in bi doba "novega reda" že nastopala. Well, vsaj malo streljajo še. Prav v skrbeh je za nas Amerikance. Fantastarija je le, da bi Herr Hitler mislil na Ameriko na severu ali na jugu, angleška propaganda, ništa više. Ako je za Evropo kocka že padla, je dejano tudi za Anglijo in seve za Rusijo, potem bi res vse naše priprave in vsa ameriška pomoč prav nič ne pomagala in ničesar ne izpremenila, bila bi prazno zapravljanje. In če Herr Hitler res ostane le v svoji novi Evropi, je vsako pripravljane ne — neumno, in Ribbentrop nekaj namigava, da je naš predsednik hudo kuku. Ako je tako, bi bilo tako. Vzemite Ribbentropove besede za najjasnejšo okritosrčnost in se vsedite v topli zapeček in občudujte, ako luna skozi okno jasno sijje.

Pa le še streljajo, in na kako besedo neki prav malo dajejo, ker "omnis homo mendax" vsak človek je lažnik" je veljajo že prej, in prav Herr Hitler se še ni opral, da ne prelomi besede, kar je laž. Recimo, da je le Berlin blufal, in da Amerikanci niso na glavo padli, in bi bile pripravljene vsaj za pomoč še na mestu. Recimo, da je tako, ne kakor Ribbentrop trobenta in pripoveduje psičkom na špagi. Z našo "pripravo" je tako, da se mora sam Hitler v pest smejati, ker se ne pripravljamo, da bi bili pripravljani, izgleda, da se hudo pripravljamo na lastno revolucijo. John Lewis že sanja, izgleda, kako bo totaliziral v Beli hiši, ker totalizira zdaj že med delavstvom in zoper Belo hišo.

Ribbentrop je morda blufal, ampak pri nas ni nobenega blufanja, ker s pripravo je hudo mršavo, s pripravo na totalitarizem od spodaj je vse resno, in tako pripravljane

Pa le še streljajo, in na kako besedo neki prav malo dajejo, ker "omnis homo mendax" vsak človek je lažnik" je veljajo že prej, in prav Herr Hitler se še ni opral, da ne prelomi besede, kar je laž. Recimo, da je le Berlin blufal, in da Amerikanci niso na glavo padli, in bi bile pripravljene vsaj za pomoč še na mestu. Recimo, da je tako, ne kakor Ribbentrop trobenta in pripoveduje psičkom na špagi. Z našo "pripravo" je tako, da se mora sam Hitler v pest smejati, ker se ne pripravljamo, da bi bili pripravljani, izgleda, da se hudo pripravljamo na lastno revolucijo. John Lewis že sanja, izgleda, kako bo totaliziral v Beli hiši, ker totalizira zdaj že med delavstvom in zoper Belo hišo.

Ribbentrop je morda blufal, ampak pri nas ni nobenega blufanja, ker s pripravo je hudo mršavo, s pripravo na totalitarizem od spodaj je vse resno, in tako pripravljane

Pa le še streljajo, in na kako besedo neki prav malo dajejo, ker "omnis homo mendax" vsak človek je lažnik" je veljajo že prej, in prav Herr Hitler se še ni opral, da ne prelomi besede, kar je laž. Recimo, da je le Berlin blufal, in da Amerikanci niso na glavo padli, in bi bile pripravljene vsaj za pomoč še na mestu. Recimo, da je tako, ne kakor Ribbentrop trobenta in pripoveduje psičkom na špagi. Z našo "pripravo" je tako, da se mora sam Hitler v pest smejati, ker se ne pripravljamo, da bi bili pripravljani, izgleda, da se hudo pripravljamo na lastno revolucijo. John Lewis že sanja, izgleda, kako bo totaliziral v Beli hiši, ker totalizira zdaj že med delavstvom in zoper Belo hišo.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK
in
KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road
1-3 in 7-8 P. M. razun ob sredah
Tel. Canal 4918
CHICAGO

Residenčni tel.: La Grange 3966

ROJAKI SLOVENC!

KADAR želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

IZREDNA PRILIKA

za ljubitelje lepega povestnega berila se nudi samo za nedoločen čas, ko je na izredni razprodaji krasna knjiga 416 strani, ki vsebuje krasno povest

'Ena božjih Cvetk'

stane po redni ceni \$1.00, zdaj za nedoločen čas na razprodaji samo

50 centov

V zalogi je le omejeno število teh knjig, sežite po nji takoj, zdaj, ko je vam na razpolago za polovično ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje pouk, je najboljši človekov prijatelj. Dober list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tovaršтво ob dolgih zimskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

STANE LETNO SAMO \$2.00 — NAROČITE SI GA ŠE DANES!